

Brüssel, 1.3.2019
COM(2019) 124 final

2019/0069 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis
seoses harmoneeritud süsteemiga**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Maailma Tolliorganisatsiooni nõukogus võetav seisukoht seoses harmoneeritud süsteemi muudatuse kavandatud vastuvõtmisega uudsete tubakatoodete osas¹.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvaheline kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioon

Rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni (edaspidi „leping“) eesmärk on hõlbustada rahvusvahelist kaubandust ning statistika kogumist, võrdlemist ja analüüsi, eelkõige rahvusvahelise kaubanduse kohta. Selle lisa sisaldab HSi nomenklatuuri, mis on rahvusvaheline ühtlustatud süsteem, mis võimaldab osalevatel riikidel kaubad ühisel alusel tariifselts klassifitseerida. HSi nomenklatuur sisaldab kaupade kirjeldust, mis on esitatud rubriigi ja alamrubriikidena, ja nende numbrilisi koode, mis põhinevad 6-numbrilisel koodisüsteemil. HSi nomenklatuur vaadatakse läbi iga viie aasta järel². Seda kohaldab enam kui 190 tolliasutust üle kogu maailma, mis tähendab, et rohkem kui 98 % kõigist maailmas kaubeldavatest kaupadest on selle järgi klassifitseeritud.

Leping jõustus 1. jaanuaril 1988.

Euroopa Liit ja kõik liikmesriigid on lepingu osalised³.

2.2. Maailma Tolliorganisatsioon (WCO)

Maailma Tolliorganisatsioon (WCO), mis loodi 1952. aastal Tollikoostöö Nõukoguna, on sõltumatu valitsustevaheline organ, mille ülesanne on suurendada tolliasutuste tõhusust ja tulemuslikkust. WCO pakub oma liikmetele mitmeid konventsioone ja muid rahvusvahelisi instrumente, samuti tehnilist abi ja koolitusteenuseid. Praegu esindab WCO 182 tolliametit kogu maailmas.

Maailma Tolliorganisatsiooni juhtorgan on nõukogu, mis tugineb oma ülesannete täitmisel sekretariaadi ning mitmete tehniliste ja nõuandvate komiteede pädevusele ja oskustele.

WCO tehniline komitee, kes vastutab lepinguga seotud ettevalmistustöö eest, on HSi komitee. HSi komitee peamised ülesanded on järgmised:

- tagada harmoneeritud süsteemi õigusaktide ühtne tõlgendamine ja kohaldamine, sealhulgas lepinguosaliste vaheliste klassifitseerimisega seotud vaidluste lahendamine, hõlbustades seeläbi kaubandust;

¹ „Uudsed“ tubakatooted ei ole harmoneeritud süsteemi käsitlevate arutelude kontekstis tingimata identsed nendega, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/40/EL (tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ (ELT L 127 29.4.2014, lk 1) artikli 2 punktis 14 sätestatud „uudsete tubakatoodete“ määratlusega.

² Alates HSi nomenklatuuri kasutuselevõtust 1988. aastal on seda muudetud viiel korral. Muudatused jõustusid 1996., 2002., 2007., 2012. ja 2017. aastal.

³ Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369 rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

- teha ettepanekuid harmoneeritud süsteemi muutmiseks ja ajakohastamiseks, et kajastada tehnoloogia arengut ja muutusi kaubandusstruktuurides ning harmoneeritud süsteemi kasutajate muid vajadusi;
- edendada harmoneeritud süsteemi laialdast kohaldamist ja käsitleda sellega seotud üldisi ja poliitilisi küsimusi.

Maaailma Tolliorganisatsiooni nõukogu arutab lepingu muutmise ettepanekuid, mille on koostanud HS-komitee, ning võib soovitada neid lepinguosalistele. Kui ükski lepinguosaline ei esita vastuväiteid kuue kuu jooksul pärast teavitamist, loetakse WCO nõukogu soovitatud muudatused vastuvõetuks.

Liidu poolt WCOs võetavad seisukohad harmoneeritud süsteemi kohta kooskõlastatakse liikmesriikidega. Liidul ja selle liikmesriikidel on kokku ainult üks hääl WCO nõukogus.

2.3. WCO nõukogu kavandatav akt

27.–29. juunil 2019 võtab WCO nõukogu vastu HS konventsiooni artiklit 16 käsitleva soovitusel, mis puudutab harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri muudatusi. See hõlmaks muu hulgas teatavaid uudseid tubakatooteid käsitlevat muudatust (edaspidi „kavandatav akt“).

Soovituse ettevalmistamiseks koostab HSi komitee 19.–29. märtsil 2019 toimuval kuuekümnel kolmanda istungjärgul ettepaneku eelnõu HSi nomenklatuuri muutmiseks kõnealuste toodete osas. Muudatus lisatakse WCO nõukogu soovitusel eelnõusse, mis hõlmab kõiki lepingu lisa muudatusettepanekuid (need, mis võetakse vastu märtsi koosolekul ja need, mis võeti vastu eelmistel HSi komitee koosolekutel), mille üle otsustab WCO nõukogu oma juuni koosolekul. Läbivaadatud HSi nomenklatuur jõustub 2022. aastal.

Kõnealune muudatus eelnõu on WCO HSi läbivaatamise allkomitees (RSC) tehtud töö tulemus. RSC arutas ettepanekut oma 55. istungjärgul, mis toimus 2018. aasta novembris. Toona ei saanud EL seisukohta väljendada. RSC töö tulemus esitatakse HSi komiteele, et viimistleda kavandatava muudatusel eelnõu ülejäänud osad, mis on jätkuvalt avatud aruteluks.

Kavandatava akti eesmärk on muuta HSi nomenklatuuri struktuuri eesmärgiga liigitada uudsed kas kuumutatuna või muul viisil sissehingamiseks ettenähtud tubakatooted uude rubriiki 24.04 „Tooted, mis sisaldavad tubakat, taastatud tubakat, nikotiini või tubaka või nikotiini asendajaid, mis on ette nähtud sissehingamiseks ilma põlemata; muud nikotiini sisaldavad tooted, mis on mõeldud nikotiini imendumiseks inimorganismi“.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatava seisukoha eesmärk on väljendada toetust HSi nomenklatuuri muutmiseks uudsete tubakatoodete osas. Samuti on selle eesmärk väljendada eelistust mõne HSi nomenklatuuri lisamärkustesse lisatava sõnastuse suhtes, mis on praegu muudatusettepaneku eelnõus jäetud sulgudesse, kuna otsus on alles vaja vastu võtta.

Praeguse HSi nomenklatuuri puhul eelistab enamik lepinguosalisi, sealhulgas Euroopa Liit, klassifitseerida teatavad uudsed tubakatooted HSi alamrubriiki 2403.99 kui „muu töödeldud tubakas“. WCO klassifitseerimisotsust nende toodete kohta ei ole tänaseni tehtud.

ELi jaoks on oluline, et sellised uudsed tubakatooted identifitseeritakse muudetud HSi nomenklatuuri eraldi rubriigis, mis jõustub 2022. aastal, et hõlbustada nende klassifitseerimist. Samuti on oluline väljendada eelistust sõnastuse osas, mis lisatakse 24. grupi uutesse märkustesse, et selgitada eraldusjoont kõnealuse grupi eri rubriikide vahel.

Arvesse on võetud WCO sekretariaadi märkusi ja soovitusi dokumendis NC2591E1a (HSC/63).

Kavandatav seisukoht on seega järgmine:

- Uute tubakatoodete klassifitseerimisel peaks liit tagasi võtma oma esialgse seisukoha WHO/WCO ettepaneku poolt, mida väljendati 2018. aasta septembris, mille sisuks on uudsete soojuse mõjul toimivate tubakatoodete klassifitseerimine koos teiste tubakatoodetega rubriiki 24.03, määratledes need objektiivselt tarbimisviisi kaudu, mis hõlmab soojendamist, selmet osutada põlemisprotsessi puudumisele, mis on vaidlustatud. Koostöö vaimus ja pärast täiendavat kaalumist saab liit nüüd aktsepteerida võimalust, mis tuleneb enamushääletusest WCO HSi komitees ja pidevast tööst WCO RSC komitees, et lisada kõnealused tooted uude rubriiki 24.04. Oodates nende toodete omaduste ja nendest eralduvate ainete hindamist, pärast otsust uudsete ja kujunemisjärgus tubakatoodete kohta, võeti liidu toetusel vastu otsus WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste 8. konverentsil⁴.
- Grupi 24 uue märkuse 2 puhul liit peaks toetama esimest sõnastust „2.- Rubriik 24.04 ei hõlma rubriikides 24.02 ja 24.03 nimetatud tooteid⁵“. Vastupidiselt eespool nimetatud dokumendis väljendatud WCO sekretariaadi arvamusele ei peaks liit toetama teatavate uudsete tubakatoodete klassifitseerimisel prioriteetsena rubriiki 24.04. Asjakohasem on piirata kõnealuse rubriigi kohaldamisala toodetega, mis on selles selgelt klassifitseeritud, nii et tubakatooted, mida võib klassifitseerida nii sellesse rubriiki kui ka grupi 24 muusse rubriiki (24.02 või 24.03), suunataks ümber nendesse teistesse rubriikidesse.
- Grupi 24 uue märkuse 3 puhul ei tohiks liit toetada sulgudes oleva teksti „kas suits tekib või mitte“ lisamist. Viide suitsule võib tekitada segadust rubriikide 24.02 (ja 24.03) ja 24.04 toodete eristamise osas, kuna rubriigi 24.04 loomise algne eesmärk on hõlmata tooted, mida ei suitsetata traditsioonilisel viisil. Kõnealuste toodete omadusi ja neist eralduvaid aineid hinnatakse praegu WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste 8. konverentsil vastu võetud otsuse kontekstis, mis käsitleb uudseid ja kujunemisjärgus tubakatooteid. Seega peetakse asjakohasemaks oodata ära selle hindamise tulemused ja vaadata küsimus uuesti läbi, kui on olemas uued tõendid, mis on olulised tariifse klassifitseerimise seisukohast.

Kavandatav ELi seisukoht on kooskõlas kehtestatud tollipoliitika ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, mille kohaselt klassifitseeritakse kaubad importimisel vastavalt nende objektiivsetele tunnustele ja omadustele.

Kavandatav seisukoht on vajalik selleks, et EL saaks väljendada oma seisukohta järgmisel WCO nõukogu istungil. Sama seisukohta väljendatakse ettevalmistustöö käigus, eelkõige harmoneeritud süsteemi komitee koosolekul, tingimusel et HSi komitee koosoleku ajal toetab EL komitee ettepaneku koostamist, kui see on kooskõlas konventsiooniosaliste enamuse arvamusega.

⁴ Otsus FCTC/COP8(22)

⁵ Rubriik 24.02: „Tubakast või tubakaasendajatest sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid“. Rubriik 24.03: „Muu töödeldud tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; „homogeenitud“ ja „taastatud“ tubakas; tubakaekstraktid ja -essentsid“.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud: „Nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁶.

Seega on kavandatava otsuse, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht ja mis käsitleb kavandatavat akti, menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

WCO nõukogu on organ, mis on loodud 15. detsembri 1950. aasta Tollikoostöö Nõukogu asutamiskonventsiooniga. See on organ, mis vastavalt rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioonile annab konventsiooniosalistele soovitusi kõnealuse konventsiooni muutmiseks.

WCO nõukogu peaks soovitama HSi konventsiooniosalistel muuta oma juuni koosolekul nimetatud konventsiooni lisa (HSi nomenklatuur), mis loetakse vastuvõetuks kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui mõni konventsiooniosaline on selle vastu. Vastuvõtmise korral lisatakse soovitus ELi õigusaktidesse, nimelt: tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisasse. Seda seetõttu, et kõnealuse määruse artikli 2 punktis a on sätestatud: „2. Koondnomenklatuur hõlmab: a) harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri;“

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud tolliliiduga, on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 28 lõige 1.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 28 lõige 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

⁶ Euroopa Kohtu otsus, 7.10.2014, Saksamaa vs. komisjon, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

5. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

6. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Puudub

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Maailma Tolliorganisatsioonis seoses harmoneeritud süsteemiga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni (edaspidi „leping“) nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsusega 87/369⁷ ja see jõustus 1. jaanuaril 1988.
- (2) Vastavalt lepingu artiklile 7 võib harmoneeritud süsteemi komitee ette valmistada WCO nõukogu ettepanekuid HSi nomenklatuuri muudatuste kohta. Vastavalt lepingu artiklile 16 võib WCO nõukogu seda muudatust lepinguosalistele soovitada.
- (3) WCO nõukogu peaks oma juuni istungjärgul tegema otsuse soovitusel andmise kohta lepinguosalistele, et muuta HSi nomenklatuuri gruppi 24. Kõnealune soovitus võetakse vastu harmoneeritud süsteemi komitee koostatud muudatusettepaneku alusel, mis peaks lõppviimistluse saama nende 63. istungjärgul 19.–29. märtsil 2019.
- (4) WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste 8. konverentsil võeti vastu uudseid ja kujunemisjärgus tubakatooteid käsitlev otsus FCTC/COP8(22), et saada nende toodete kohta täiendavaid teaduslikke andmeid ning eelkõige selgust seoses nende toodete omaduste ja neist eralduvate ainetega.
- (5) On oluline meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale on õiguskindluse ja kontrollimise hõlbustamise huvides kaupade tariifse klassifitseerimise otsustavaks kriteeriumiks üldiselt nende objektiivsed tunnused ja omadused, nagu on määratletud tollinomenklatuuri asjaomase rubriigi ning vastavate jaotiste ja kaubagruppide märkustes.
- (6) Pidades silmas soovitud HSi nomenklatuuri muutmise kohta, mille võtab vastu WCO nõukogu, on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel võetav seisukoht, kuna soovitusel vastuvõtmise korral vastavalt lepingu artiklile 16, võib see avaldada otsustavat mõju liidu õiguse sisule, nimelt nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisale. Seisukohta väljendatakse WCO nõukogu, sealhulgas harmoneeritud süsteemi komitee ettevalmistavates etappides.
- (7) On asjakohane toetada HSi nomenklatuuri muudatusettepanekut, mis käsitleb 24. gruppi, ning väljendada liidu seisukohti ja eelistusi nende tekstide osas, mille suhtes

⁷ EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1.

tuleb veel otsus teha, tingimusel et harmoneeritud süsteemi komitee koosoleku ajal toetab EL komitee ettepaneku koostamist, kui see on kooskõlas konventsiooniosaliste enamuse arvamusega.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel WCO nõukogus võetav seisukoht on sätestatud lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*